

Un tribunal ha empresonat Chen Shui-bian, l'ex-president de Taiwan favorable a la independència de la Xina. El seus partidaris hi veuen una maniobra política al darrere, sobretot ara que el nou president, Ma Ying-jeou, vol estrènyer els lligams amb la Xina.

La venjança és un plat que se serveix fred, diu la dita. Això deuen pensar molts dels partidaris de l'ex-president de Taiwan Chen Shui-bian, en veure que els tribunals van dur el seu líder a la presó tan bon punt va perdre la immunitat que li atorgava el càrrec. A final de l'any passat, un jutge de Taipei, la capital d'aquesta illa, situada a pocs quilòmetres de les costa de la Xina, va ordenar l'ingrés a presó de Chen, que fou president del país del 2000 al 2008, per un suposat delictes de corrupció i neteja de capital; un procés que, fet i fet, s'havia iniciat l'any 2006, quan l'esposa de Chen i el seu fill van ser acusats d'irregularitats financeres. Tanmateix, es dona la circumstància que l'actual president, Ma Ying-jeou, que va pujar al poder el mes de maig del 2008, després d'haver guanyat les eleccions presidencials un mes abans, també fou perseguit per la justícia l'any 2006, quan era alcalde de Taipei, sota una acusació similar. El jutge que en aquella ocasió va absoldre Ma és el mateix que ara presideix el tribunal que ha processat Chen.

Per aquesta raó, els dirigents del Partit Progressista Democràtic (DPP), la formació que fins no fa gaire presidia Chen, consideren que al darrere de tot plegat s'amaga un desig de venjança per part del president Ma Ying-jeou, com també un intent de desprestigiar el DPP, que és partidari de la independència de Taiwan respecte a la Xina. "El govern de Ma ha fet un gran esforç per detenir l'ex-president, només amb el propòsit de calumniar l'esforç conjunt dels taiwanesos per assolir la democràcia i la sobirania", va declarar fa uns quants dies la direcció del DPP en un comunicat. I hi afegí: "Qualsevol que s'atreveixi a desafiar el camí cap a la unificació [amb la Xina] que vol el govern de Ma o el poder del Partit Nacionalista Xinès [el KMT o Kuo-

El preu de ser separatista

mintang, el partit de Ma], es trobarà amb els tribunals llançant una guerra contra ell, aixafant la llibertat, la democràcia i la justícia de la qual els taiwanesos estem tan orgullosos."

Canvi sospitós. L'ex-president Chen Shui-bian va ser detingut a mitjan novembre del 2008, tot i que va ser posat en llibertat al cap d'un mes, després d'haver dut a terme una vaga de fam. Però la fiscalia va recórrer contra aquesta decisió i va reclamar a l'Alt Tribunal de Taiwan que el jutge

que havia posat el president Chen en llibertat, Chou Chan-chun, fos substituït. La reclamació va reeixir i el jutge Chou va ser substituït per Tsai Shou-hsun, que, el 29 de desembre va fer empresonar l'ex-president Chen amb l'argument que hi havia el risc que intentés fugir del país.

Aquesta decisió va alimentar encara més els temors dels dirigents del DPP, que van denunciar que tot plegat era el resultat de pressions polítiques. Davant d'això, la presidenta del DPP, Tsai Ing-wen, va declarar que el govern i les autoritats judicials haurien d'explicar als ciutadans fins a quin punt era necessari d'empresonar l'ex-president Chen Shui-bian per a poder continuar amb el procés judicial. "Detenir i emmanillar Chen significa una violació de la Constitució", va denunciar la presidenta del DPP.

Deixant de banda això, en un comunicat anterior, fet públic amb motiu de la detenció de Chen el novembre passat, el DPP també s'havia queixat que els fiscals no respectaven el se-

Sis punts per a iniciar una nova relació

Mentre la justícia continua el procés de l'ex-president Chen Shui-bian, la Xina frisa per millorar les relacions amb Taiwan, sobretot ara que hi ha un govern partidari de la unificació. El 31 de desembre passat, el president de la Xina, Hu Jintao, va pronunciar un discurs en què va insistir en la idea d'unir Taiwan a la Xina i va deixar clar que "qualsevol intent de separar Taiwan és condemnat al fracàs". El president xinès va fer una crida a negociar per posar fi a les hostilitats i arribar a un acord de pau sobre el principi d'"una sola Xina", tot fent una crida als independentistes a canviar

d'actitud: "Tan bon punt el Partit Progressista Democràtic (DPP) canviï la seva política independentista a Taiwan, estarem disposats a donar una resposta positiva", va declarar Hu Jintao. D'aquesta manera, el president xinès va fer una proposta al govern de Taiwan per resoldre el conflicte, basada en sis punts: la fi de la confrontació sota el principi "d'una sola Xina", l'inici d'una cooperació econòmica, la promoció de la cultura xinesa, el diàleg amb el DPP, la participació de Taiwan en les organitzacions internacionals i la signatura d'un acord de pau. El principal escull d'aquest oferiment és

L'ex-president de Taiwan, Chen Shui-bian, fa un gest als seus seguidors en el moment de ser traslladat a la presó, a Taipei, el 12 de novembre passat.

la insistència dels xinesos a parlar d'una sola Xina.

Tot i ser partidari d'enfortir els lligams entre tots dos països, el govern de Taiwan es referma en la idea de la *no-negació mútua*, un acord al qual les dues parts van arribar l'any 1992. En aquest sentit, el portaveu del president de Taiwan va deixar clar després del discurs del president xinès que el govern taiwanès està disposat a promoure les relacions d'intercanvi amb la Xina, "però sempre sota els principis de 'Taiwan primer' i 'beneficis per al poble', com també sota la base del consens del 1992 i de la 'no-negació mútua', per tal d'aconseguir la pau, la prosperitat i el progrés en totes dues bandes".

cret de sumari i revelaven detalls del procés als mitjans de comunicació, cosa que havia comportat l'inici d'un judici paral·lel a l'ex-president a través de la premsa. Alhora, el DPP va denunciar també que tant el president Ma Ying-jeou com el ministre de Justícia, Ching-feng, havien expressat públicament la convicció que Chen Shui-bian seria jutjat i alhora havien fet declaracions que insinuaven que l'ex-president era culpable. En aquest comunicat, el DPP considerava que aquestes declaracions implicaven una condemna sense judici i eren un indicatiu revelador que el govern feia pressió sobre els jutges.

Al seu torn, els advocats de Chen Shui-bian també han denunciat tot un seguit d'irregularitats en el procés judicial. En primer lloc, la defensa s'ha queixat que el tribunal que jutja

l'ex-president de Taiwan està descompensat, perquè hi ha sis fiscals i només quatre advocats defensors, incloent-hi l'ex-president, que també és llicenciat en dret. Els advocats van demanar també al jutge que presideix el tribunal, Tsai Shou-hsun, que presentés la renúncia a portar aquest cas perquè, a parer de la defensa, hi ha perill que no respecti la imparcialitat. La defensa basa el seu argument en el fet que el 2007 Tsai havia absolt l'actual president de Taiwan, Ma Ying-jeou, d'un delictes de malversació de fons públics dut a terme quan era alcalde de Taipei. En aquella ocasió el tribunal presidit per Tsai va considerar que Ma era innocent, amb l'argument que havia donat una quantitat de diners per a accions humanitàries superior a la que havia malversat.

El president de Taiwan, Ma Ying-jeou (tercer per l'esquerra), saluda als seus partidaris en acabar la cerimònia d'investidura, que tingué lloc a Taipei el 20 de maig del 2008.

Guerra de partits. Sigui com vulgui, les acusacions de pràctiques irregulars que es llancen als dirigents del KMT, ara al govern, i l'oposició, encapçalada pel DPP, no són noves. El novembre del 2006, quan feia poc que els tribunals havien començat a investigar Chen Shui-bian i la seva família per un suposat delictes de corrupció, l'actual president, Ma Ying-jeou, va ser acusat de malversar els diners d'un fons especial de què disposava com a alcalde de Taipei. De fet, el mes d'agost anterior, els diputats del DPP al parlament taiwanès havien aportat proves que mostraven com els ingressos de Ma havien crescut de més de cent milions de dòlars en poc temps. Uns quants mesos després, la fiscalia general de l'estat va acusar l'alcalde

de Taipei d'un delictes d'apropiació de fons públics, cosa que va motivar que renunciés a la presidència del KMT.

Tot plegat va generar una forta disputa entre el DPP i el KMT, mentre creixia la tensió entre el govern independentista d'aleshores i la Xina, molt interessada a controlar Taiwan. De fet, el DPP vol formalitzar la independència respecte a la Xina, una situació que Taiwan viu *de facto* des de la fi de la guerra civil xinesa del 1949. Al seu torn, els nacionalistes xinesos del Kuomintang són partidaris de la unificació amb el poderós veí. Per tot plegat, el processament de Ma Ying-jeou va complicar encara més les relacions entre el govern de Taiwan i la Xina, ja que aleshores el règim xinès ja havia posat moltes esperances que una vic-

tòria de Ma Ying-jeou a les eleccions presidencials del 2008 seria favorable als seus interessos de portar a terme la unificació d'ambdós països. Enmig de tot plegat, un tribunal de Taipei, presidit per Tsai Shou-hsun, el mateix que ara jutja l'ex-president Chen Shui-bian, va considerar finalment que Ma era innocent, tot i que va condemnar el seu secretari a l'alcaldia de Taipei a catorze mesos de presó. Malgrat que la fiscalia va recórrer contra la sentència, el Tribunal Suprem de Taiwan va absoldre definitivament Ma Ying-jeou l'abril del 2008, quan ja era president electe del país.

Mentrestant, el judici a l'ex-president Chen Shui-bian continua anant endavant. El 6 de gener proppassat el tribunal de Taipei va rebutjar la substitució del jutge Tsai, tal com havia sol·licitat la defensa, adduint que aquest jutge no actuava de forma imparcial.

Els independentistes denuncien el desig de venjança del president de Taiwan

Xevi Camprubi